

SÈRIE 3**OPCIÓ A**

1) En l'obra de Màrius Torres es produeix una estreta relació entre contingut i forma. A partir de la lectura de l'antologia del poeta, exposeu la temàtica que hi tracta i els recursos retòrics que utilitza en l'elaboració del seu discurs. Podeu fer referència a alguns poemes concrets per tal d'exemplificar les vostres afirmacions.

[3 punts]

L'alumne/a, en primer lloc, ha de fer referència al tractament dels temes següents: la mort, l'amor, el fet religiós, l'esperança, la natura i les arts –concretament la música–, tenint present que aquests dos últims temes actuen de correlat objectiu per tal de vehicular les sensacions i les emocions del poeta. Tota aquesta temàtica permet d'ésser agrupada en dos eixos: d'una banda, el grup format per aquells poemes en els quals la poesia expressa el món emocional que viu el jo poètic; i de l'altra, el conjunt de poemes posats al servei de la reflexió moral i filosòfica. Un tercer eix temàtic, abasta aquells altres poemes, escassos, en els quals l'autor rebutja el món que l'envolta i en proposa un de diferent (1'5 punts).

En segon lloc, i en relació als recursos retòrics, cal indicar com Màrius Torres se serveix de les estructures analògiques; l'ús d'una figura al·legòrica, a qui el jo líric s'adreça, que tant pot personificar un moment del dia, com la divinitat o la mort. Quant a la composició, cal que es faci referència a la varietat d'estrofes i formes compositives (sonet, estança, tanka). Pel que fa a la mètrica, cal que es comentï l'alternança de versos decasíl·labs i alexandrins amb altres combinacions polimètriques, en la qual els versos d'art major s'harmonitzen amb altres d'art menor. Es tracta d'uns recursos que, com gran part dels altres, es posen al servei del sentit, fins al punt de poder afirmar que en l'obra de Màrius Torres contingut i forma estan estretament lligats (1'5 punts).

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és, tanmateix, pertinent, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

2) *Antígona* és una tragèdia d'origen clàssic que ha estat objecte d'atenció literària per part d'autors del s. XX com el mateix Espriu, Bertolt Brecht o Jean Anouilh. Expliqueu quina és l'aportació específica d'Espriu al mite d'Antígona. Tingueu en compte, entre altres, la significació del text en el context biogràfic d'Espriu i els personatges.

[2 punts]

L'alumne/a ha d'explicar la relació de l'obra amb la guerra civil espanyola dels anys 1936-1939 (1 punt) i la presència dels personatges d'Eumolp i el Lúcid Conseller (1 punt).

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió a banda de les esmentades, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt. En tot cas, la puntuació global de la pregunta no excedirà mai els 2 punts.

3) Comenteu el següent conte de Pere Calders. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- a) el comportament dels dos personatges en el context en què els presenta la narració;
- b) el recurs de l'humor que emprà el narrador;
- c) la llengua i l'estil.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

FET D'ARMES

Un dia, fent guerra, vaig trobar-me separat de la meua gent, sense armes, sol i desemparat com mai. Em sentia una mica humiliat, perquè tot feia preveure que el meu concurs no devia ésser decisiu i la batalla feia via, amb un soroll i una quantitat de morts que esgarriava.

Vaig asseure'm a la vora d'un camí per fer determinades reflexions sobre aquest estat de coses, i vet aquí que, de sobte, un paracaigudista vestit d'una manera estranya va prendre terra a prop meu. Sota la capa que portava, s'hi veia una metralladora i una bicicleta plegable, tot això dissimulat, és clar.

Va acostar-se'm i amb un accent estranger molt marcat em preguntà:

—¿Que em podríeu dir si vaig bé per a anar a l'Ajuntament d'aquest poblet?

(Per allí, la setmana passada, hi havia un poble.)

—No sigueu ase— vaig dir-li-. Se us veu de seguida que sou un enemic, i si aneu cap allí us agafaran.

Això el va desconcertar, i després de fer un soroll amb els dits que denotava la seva ràbia replicà:

—Ja m'ho semblava, que no ho havien previst tot— respongué-. Què em fa falta? ¿Quin és el detall que m'acusa?

—Aquest uniforme que porteu és caducat. Fa més de dos anys que el nostre general el va suprimir, donant a entendre que els temps havien canviat. Aneu mal informats, vosaltres.

—L'hem tret d'un diccionari— va dir-me amb tristesa.

Es va asseure al meu costat, aguantant-se el cap amb les mans, segons sembla per pensar amb més garanties. Jo me'l mirava i de cop li vaig dir:

—Vós i jo el que hauríem de fer és barallar-nos. Si portés armes com vós ja us ho diria d'una altra manera...

—No— digué—, no valdria. De fet estem fora del camp de batalla i els resultats que obtinguéssim no serien homologats oficialment. El que hem de fer és mirar d'entrar al camp, i allí, si ens toca, ens les mesurarem.

Provàrem, fins a deu vegades, d'entrar a la batalla, però una paret de bales i de fum ho impedia. Per mirar de descobrir una escletxa, pujàrem en un petit turó que dominava l'espectacle. Des d'allí es veia que la guerra seguia amb una gran empenta i que hi havia tot el que podien demanar els generals.

L'enemic em digué:

—Vist des d'aquí fa l'efecte que, segons com hi entréssim, més aviat faríem nosa...

(Vaig fer que sí amb el cap.)

—... I, això no obstant, entre vós i jo hi ha una qüestió pendent- acabà.

Jo trobava que tenia tota la raó, i per tal d'ajudar-lo vaig suggerir:

—I si anéssim a cops de puny?

—No, tampoc. Devem un cert respecte al progrés, pel prestigi del vostre país i del meu. És difícil —digué—, és positivament difícil.

Pensant, vaig trobar una solució:

—Ja ho sé! Ens ho podem fer a la ratlleta. Si guanyeu vós podeu usar el meu uniforme correcte i fer-me presoner; si guanyo jo, el presoner sereu vós i el material de guerra que porteu passarà a les nostres mans. Fet?

S'hi avingué, jugàrem i vaig guanyar jo. Aquella mateixa tarda, entrava al campament, portant el meu botí, i quan el general, ple de satisfacció pel meu treball, em va preguntar quina recompensa volia, li vaig dir que, si no li feia res, em quedaria la bicicleta.

[*Nota d'aclariment dels redactors de la prova.* La ratlleta és un joc tradicional català; s'hi juga fent una marca a terra, i els jugadors, per torns, llancen patacons des d'una distància determinada. El jugador que llança el patacò més proper a la marca, es queda amb tots els patacons llançats]

Els tres punts corresponents al comentari de contingut es poden assignar si l'alumne/a tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes (1 punt per cadascun), és a dir si:

a) comenta i exemplifica el comportament absurd dels dos personatges en una situació tan dramàtica com és la guerra;

b) parla de l'humor com a forma de distanciament del que narra i en posa exemples: l'uniforme de l'enemic, el diàleg que mantenen els dos personatges, la peculiar manera que tenen de resoldre la "qüestió pendent", etc.;

c) mostra diferents característiques de la llengua i l'estil del conte: la concreció, l'expressió sense apassionament, la senzillesa, el diàleg en estil directe, l'ús de la primera persona narrativa...

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

OPCIÓ B

1) S'ha dit que Guimerà sotmet l'estructura de les seves obres a la divisió clàssica en tres actes: plantejament, nus i desenllaç. Expliqueu aquesta estructura en *Maria Rosa* i concreteu com s'hi desenvolupen els fets fonamentals, els moments de màxima tensió de cadascuna de les parts, les anticipacions que permeten preveure alguns fets o el desenllaç, etc.

[3 punts]

L'alumne/a ha d'explicar, d'una banda, com es desenvolupen els fets de l'obra tot relacionant-los amb el plantejament, nus i desenllaç (1'5 punts) i, de l'altra, ha d'explicitar alguns aspectes concrets dels especificats en l'enunciat (1'5 punts, independentment del nombre d'aspectes que desenvolupi, és a dir, si només en tracta un però amb claredat i aprofundiment, se li pot atorgar aquests 1'5 punts).

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és, tanmateix, pertinent, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

2) Francesc Pina ha dit sobre *Quadern d'Aram*: "El fet que els eixos bàsics de la novel·la consisteixin en l'evocació d'uns fets i en la constatació de la capacitat que tenen aquests fets de condicionar el futur dels personatges provoca que els capítols presentin múltiples dimensions temporals". A partir d'això, comenteu quin tractament del temps es fa a l'obra.

[2 punts]

L'alumne/a ha d'explicar, almenys, quatre dels aspectes següents: que no coincideixen l'ordre real en què es van produir els fets que es recorden i l'ordre en què aquests fets són explicats en la novel·la; que el temps històric (o extern) de la novel·la és el de la primera meitat del segle XX, quan es produeix el genocidi del poble armeni, i en el final obert que té l'obra la narradora-editora fa suposicions sobre uns hipotètics fills d'Aram que combaten a la Segona Guerra Mundial; que des que es comença el quadern fins que s'acaba transcorren uns quatre anys, tot i que s'hi fa referència a esdeveniments anteriors, de manera que el temps narratiu (o temps intern) seria d'uns vuit anys; que l'argument s'ha construït començant in medias res; que en els capítols narrats per Aram i Marik hi ha diversos nivells narratius perquè s'hi recullen, d'una banda, les referències als fets del present viscuts pels protagonistes i, de l'altra, el record dels esdeveniments del passat que els condicionen; que el record dels fets passats explica que hi hagi moltes retrospeccions; que alguns fets són al·ludits en moments diversos de l'obra, com en el cas de la mort de Vahé. Cadascun dels aspectes tractats serà valorat amb 0'5 punts (fins a un màxim de 2 punts).

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió a banda de les esmentades, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt. En tot cas, la puntuació global de la pregunta no excedirà mai els 2 punts.

3) El poema «Cant del retorn», de *Visions & Cants*, de Joan Maragall, és el darrer dels «Tres cants de guerra». Comenteu-ne els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

a) el sentit del poema en tant que cloenda dels «Tres cants de guerra» i com a part de la secció del llibre de la qual forma part;

b) la solució regeneracionista en relació al tema del poema i dels esdeveniments històrics a què fa referència;

c) l'anàlisi dels aspectes formals.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

CANT DEL RETORN

Tornem de batalles, — venim de la guerra,
i no portem armes, pendons ni clarins;
vençuts en la mar i vençut en la terra,
som una desferra.

Duem per estela taurons i dofins.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

Pel mar se us avança — la host macilenta
que branda amb el brand de la nau que la duu.
Adéu, oh tu, Amèrica, terra furienta!
Som dèbils per tu.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

Venim tots de cara — al vent de la costa,
encara que ens mati per fred i per fort,
encara que restin en sense resposta
més d'un crit de mare quan entrem al port.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

De tants com ne manquen duem la memòria
de lo que sofriren, — de lo que hem sofert,
de la trista lluita sense fe ni glòria
d'un poble que es perd.
Germans que en la platja plorant espereu,
ploreu, ploreu!

Digueu-nos si encara la pàtria és prou forta

per oir les gestes — que li hem de contar;
digueu-nos, digueu-nos si és viva o si és morta
la llengua amb què l'haurem de fer plorar.

Si encara és ben viu el record d'altres gestes,
si encara les serres que ens han d'enfortir
s'aixequen serenes damunt les tempestes
i bramen llurs boscos al vent ponentí,
germans que en la platja plorant espereu,
no ploreu: rieu, canteu!

1899

Els tres punts corresponents al contingut es poden assignar si l'alumne/a tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si:

a) sap situar el poema en el context de «Els tres cants de guerra» —una reflexió literària sobre les tensions entre Catalunya i Espanya, en el context de la guerra colonial i de la crisi que se'n deriva a partir de 1898—, així com de la tercera secció del llibre, els Cants, on Maragall construeix un imaginari nacionalista fonamentat en el substrat folklòric i en una ideologia regeneracionista (1 punt);

b) comenta argumentadament que la imatge dels soldats que arriben des d'Amèrica a port i interroguen els que s'han quedat a terra sobre la fortalesa de la pàtria i de la llengua catalanes com a revulsiu per capgirar el futur desolador del país després de l'amarga derrota, és la metàfora de les idees regeneracionistes de Maragall, segons les quals Espanya es podria refer només mercè a l'intervencionisme (polític, econòmic i cultural) practicat des de Catalunya (1 punt);

c) analitza satisfactòriament els aspectes formals, especialment la rima (sempre consonant tot i que no segueix un esquema prefixat) i la mètrica (versos decasíl·labs amb cesura a la cinquena síl·laba o sense cesura, que es combinen amb alguns versos pentasíl·labs. El darrer vers de cada estrofa, en canvi, és tetrasíl·lab) (1 punt).

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

SÈRIE 1**OPCIÓ A**

1) L'obra *Visions & Cants* de Joan Maragall té una estructura tripartida. Comenteu quines són les tres seccions en què es divideix el poemari, i analitzeu-ne els temes, les característiques i el sentit.

[3 punts]

L'alumne/a ha d'analitzar almenys un dels aspectes de cadascuna de les tres seccions del llibre: 1. Visions, la primera part del llibre, és integrada per cinc poemes, alguns d'ells relativament extensos, protagonitzats per herois de l'imaginari popular (el Mal caçador, Joan Garí, el comte Arnau, el rei Jaume I i Joan de Serrallonga), amb què Maragall pretén elaborar i legitimar una teoria de la identitat catalana a partir del caràcter que, en cada cas, representa en cadascun d'aquest mites, com ara el vitalisme i la voluntat (1 punt); 2. Intermezzo, de catorze poemes de temàtiques i intencions ben diverses, és concebut com un calaix de sastre, que fa de nexa líric entre la primera part, Visions, i la darrera, Cants (1 punt); 3. Cants, amb vuit poemes, és la secció més homogènia. A partir de la cançó entesa com a forma natural d'expressió del poble, Maragall se centra, d'una banda, a crear uns referents patriòtics identificables com a tradicionals (és el cas de «La sardana» o « El cant de la senyera»), i de l'altra, a construir una imatge de Catalunya com a desvetlladora de la consciència regeneracionista d'Espanya, especialment, a «Els tres cants de guerra») (1 punt)

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és, tanmateix, pertinent, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

2) Referint-se a *Maria Rosa*, d'Àngel Guimerà, Enric Gallén ha escrit: "[...] davant del poder dels contractistes, a l'hora d'exposar la seva misèria material, tots ells [els treballadors de la carretera], actuen amb prevenció, i amb una bona dosi de respecte i sobretot de por, sense que aflori cap mena de proposta radical ni d'enfrontament amb l'empresa –amb l'excepció, almenys verbal, de la Tomasa. Analitzeu per què es comporten així, aquests treballadors? Què fan quan la situació –acte segon, escena segona– encara empitjora?

[2 punts]

L'alumne/a ha d'explicar, en conjunt o per separat que: a) els treballadors de la carretera rebutgen la possibilitat de fer una vaga o de crear una comissió per tal de negociar amb els contractistes les quinzenes que els deuen perquè, tenen consciència, segons la visió de Guimerà, dels conflictes socials, de la seva feblesa col·lectiva i de la incapacitat d'aconseguir un èxit fent ús d'aquests recursos; b) els treballadors també rebutgen la vaga perquè no volen ni directament ni indirectament provocar una situació laboral violenta com la que va causar la mort del capatàs, l'atribució del crim a Andreu per part de Marçal, el judici i l'empresonament al penal de Ceuta de l'Andreu i la solitud de Maria Rosa; i c) els treballadors recorren a la redacció d'una carta molt respectuosa adreçada als contractistes procurant només de desvetllar-ne un sentiment de compassió, no pas el sentit de justícia, que els dugui a pagar els diners que els deuen. Cadascun d'aquests aspectes es valorarà amb 1 punt.

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió a banda de les esmentades, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt. En tot cas, la puntuació global de la pregunta no excedirà mai els 2 punts.

3) Comenteu el conte següent de Pere Calders. Tingueu en compte, especialment, aquests aspectes (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- a) els personatges que apareixen en la història i la seva reacció davant del fet extraordinari;
- b) el tractament de la realitat que es desprèn del conte;
- c) el punt de vista narratiu i les tècniques narratives emprades per l'escriptor.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

L'ARBRE DOMÈSTIC

En aquesta vida he tingut molts secrets. Però un dels més grossos, potser el que estava més en pugna amb la veritat oficial, és el que ara trobo oportú d'explicar.

Un matí, en llevar-me, vaig veure que en el menjador de casa meva havia nascut un arbre. Però no us penseu: es tractava d'un arbre de debò, amb arrels que es clavaven a les rajoles i unes branques que es premien contra el sostre.

Vaig veure de seguida que allò no podia ésser la broma de ningú, i, no tenint persona estimada a qui confiar certes coses, vaig anar a trobar la policia.

Em va rebre el capità, amb uns grans bigotis, com sempre, i duent un vestit l'elegància del qual no podia explicar, perquè el tapaven els galons. Vaig dir:

—Us vinc a fer saber que en el menjador de casa meva ha nascut un arbre de debò, al marge de la meva voluntat.

L'home, vós direu, es va sorprendre. Em va mirar una bona estona i després digué:

—No pot ésser.

—Sí, és clar. Aquestes coses no se sap mai com van. Però l'arbre és allí, prenent llum i fent-me nosa.

Aquestes paraules meves van irritar el capità. Va donar un cop damunt la taula amb la mà plana, va alçar-se i m'agafà una solapa. (Allò que fa tanta ràbia.)

—No pot ésser, dic —repetí—. Si fos possible això, seria possible qualsevol cosa. Enteneu? S'hauria de repassar tot el que han dit els nostres savis i perdríem més temps del que sembla a primer cop d'ull. Estàriem ben arreglats si en els menjadors dels ciutadans qualssevol passessin coses tan extraordinàries! Els revolucionaris alçarien el cap, tornarien a discutir-nos la divinitat del rei, i qui sap si alguna potència, encuriosida, ens declararia la guerra. Ho compreneu?

—Sí. Però, a despit de tot, he tocat l'arbre amb les meves mans.

—Apa, apa, oblideu-ho. Compartiu amb mi, només, aquest secret, i l'Estat pagarà bé el vostre silenci.

Ja anava a arreglar un xec quan es mobilitzà la meva consciència. Vaig preguntar:

—Que és d'interès nacional, això?

—I tant!

—Doncs no vull ni un cèntim. Jo per la pàtria tot, sabeu? Podeu manar.

Al cap de quatre dies vaig rebre una carta del rei donant-me les gràcies. ¿I qui, amb això, no es sentiria ben pagat?

Els tres punts corresponents al comentari de contingut es poden assignar si l'alumne/a tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes (1 punt per cadascun), és a dir, si:

a) explica la reacció del narrador-personatge i del capità. Pot parlar de la poca consistència dels personatges, dels seus comportaments estereotipats (acudir a la policia, per exemple), etc.;

b) comenta que el fet extraordinari que presenta el conte té el rerefons d'una realitat comuna però que entra en contradicció amb la lògica;

c) comenta determinats aspectes narratius del conte: narració en primera persona, alguna apel·lació al lector, l'ús de l'estil directe, l'humor...;

Si l'alumne/a desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en els enunciats, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut de la resposta.

OPCIÓ B

1) A *Quadern d'Aram*, de Maria Àngels Anglada, s'uneixen "materials ben diversos en la seva composició, a més de les informacions contextuais que l'autora ens proporciona a manera d'apèndix o dins mateix del text", en paraules de Mariàngela Vilallonga i Eusebi Ayensa. Expliqueu quins són els materials a partir dels quals es construeix la novel·la, quines característiques tenen i a quines informacions contextuais es refereixen els dos autors esmentats anteriorment.

[3 punts]

L'alumne/a ha d'esmentar i explicar almenys tres tipus dels materials següents (1 punt per cadascun dels tres): 1. Els fragments corresponents a la narradora-editora a l'inici de la novel·la i a l'epíleg; 2. El diari manuscrit (entre el dietari i les memòries) que Aram comença a escriure a Atenes quan té quinze anys, en un quadern que li va regalar el seu pare, i que és completat per Marik, la seva mare; ambdós hi recullen els fets de la seva vida, tant des del punt de vista individual com col·lectiu (el del poble armeni), i es complementen punts de vista diferents sobre uns mateixos esdeveniments; 3. Els textos que pretenen donar versemblança a l'obra, amb tècniques properes al reportatge periodístic: notícies de diari sobre la causa armènia; informes oficials de testimonis, com del professor Odisseas o del taxista turc Hassan; carta, com l'escripta pel pare Mesrob; 4. Poemes (i lletres de cançons tradicionals i de bressol relacionats amb el poble armeni), els quals mostren que la poesia és essencial en la preservació de la memòria d'un poble; 5. Mapes i quadres cronològics referits a la causa dels armenis, amb els quals l'autora contextualitza la novel·la i situa el lector en un marc històric.

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és, tanmateix, pertinent, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

2) Comenteu els aspectes més rellevants del tractament de la música en la poesia de Màrius Torres. Feu-ho mitjançant les referències pertinents a dos poemes, lliurement escollits, dels que tenen la música com a motiu d'inspiració.

[2 punts]

L'alumne/a ha d'explicar, en conjunt o per separat: que la música –especialment la música per a piano– formava part de la cultura familiar i personal de Màrius Torres i que la música li serveix, poèticament, per expressar una mena de metamorfosi espiritual del poeta quan la interpreta, o bé per manifestar la gràcia profunda de la vida (0'5 punts) i que aquestes experiències es concreten en poemes com "Abenlied", "Couperin a l'hivern" o qualsevol altre, dels quals n'han de comentar des d'aquest punt de vista, breument, dos (0'75 punts per cadascun).

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió a banda de les esmentades, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt. En tot cas, la puntuació global de la pregunta no excedirà mai els 2 punts.

3) Comenteu el fragment següent d'*Antígona*, de Salvador Espriu. Tingueu en compte, especialment, aquests aspectes (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- a) situeu el text i contextualitzeu-lo en l'argument de l'obra, identifiqueu i indiqueu el paper dels personatges que hi intervenen;
- b) assenyaieu quins elements de l'escena apunten a l'origen del conflicte;
- c) expliqueu les raons d'Antígona per desobeir la llei.

[3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

"TIRÈSIAS: Desconeixes la llei? Polinices intentà destruir Tebes.

ANTÍGONA: Va perdre. Si hagués guanyat, a totes les boques ara seria un príncep admirable.

TIRÈSIAS: Conduí estrangers contra la pàtria.

ANTÍGONA: Va ser desposseït del seu dret: això explica el seu odi.

TIRÈSIAS: Acuses Etèocles?

ANTÍGONA: El lloa tothom. A aquest, en canvi, no el plora ningú.

TIRÈSIAS: Etèocles salvà Tebes.

ANTÍGONA: Qui lamentarà més que jo la seva pèrdua? Era gran al consell i a la guerra. Però Polinices era també el meu germà, el fill petit de locasta.

TIRÈSIAS: Destructor de la pau.

ANTÍGONA: Si hagués vençut, ara l'honoraríeu com el seu restaurador. Només jo ploraria Etèocles.

EUMOLP: És inútil de retreure els coneguts efectes de l'èxit.

ANTÍGONA: També ets aquí?

EUMOLP: Per acomplir el que m'ordenis i escoltar-vos sota la tempesta.

ANTÍGONA: Ets lliure d'anar-te'n.

EUMOLP: No puc abandonar el vell ni a tu. Si véns, et mostraré el camí de tomada.

ANTÍGONA: El conec. Em quedo.

TIRÈSIAS: No respectaràs la llei?

ANTÍGONA: Tots ens devem primerament a les lleis eternes.

TIRÈSIAS: El teu rang no evitarà el càstig.

ANTÍGONA: Ja ho sé i no ho pretenc. No temo la mort. Sempre he estat voltada de mort, des de sempre he sabut que no envelliria, que no coneixeria l'amor d'un marit i dels fills.

Els tres punts corresponents al comentari de contingut es poden assignar si l'alumne/a tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes (1 punt per cadascun), és a dir, si:

- a) sap situar el fragment en el conjunt de l'obra i identifica els personatges;*
- b) situa l'origen del conflicte en la guerra fratricida, el seu resultat i les raons que han dut Creont a abandonar les despulles de Polinices i prohibir que siguin tractades dignament, i*
- c) explica en què desobeeix la llei Antígona i quines són les seves raons morals per fer-ho, tot lliurant-se a una mort acceptada com una redempció.*

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.